

**საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიის განხილვის კოლეგიის N2317/12/06¹
გადაწყვეტილების მოკლე მიმოხილვა**

გვანცა მაისურაძე (სტუდენტი)

1. საქმის ფაქტები:

ადვოკატმა ე. ბ-მ ერთ-ერთ ქართულ გაზეთში გააკეთა შემდეგი ტიპის განცხადება: „ხელისუფლებისა და პროკურატურის დაკვეთებს მოსამართლეთა აბსოლიტური უმრავლესობა ასრულებს. ერთ-ერთ საქმეზე I ინსტანციის სასამართლომ მიიღო არაობიექტური, მიუკერძოებელი, ხელისუფლების დაკვეთით შესრულებული გადაწყვეტილება და უდანაშაულო ადამიანი ციხეში გაუშვა. ასეთი მიდგომა ყოვლად გაუმართლებელია პროფესიულ საქმიანობაში“. ადვოკატმა შ. შ-მ გააკეთა შემდეგი სახის გამონათქვამი: „ზოგიერთი მოსამართლე გასაჭირის დროს პროკურატურის ფუნქციასაც ითავსებს და თავად ცდილობს განსასჯელთა ბრალეულობის დამტკიცებას. ყველა სიკეთესთან ერთად, მოსამართლეთა არაობიექტურობის მიზეზი მათი არაპროფესიონალიზმიცაა“. ადვოკატმა ზ. რ-მ გააკეთა შემდეგი სახის განცხადება: „მოსამართლეთა 99% დაკვეთებს ასრულებს, ზოგი ხელისუფლების და ზოგიც პროკურატურის.“

2. პროცესუალური ისტორია:

ეთიკის კომისიას საჩივრით მიმართა უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარემ და მოითხოვა ადვოკატებისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრება. ეთიკის კომისიამ იმსჯელა ადვოკატთა ეთიკის კოდექსის მე-9 მუხლის შესაძლო დარღვევაზე და აღძრა დისციპლინური დევნა.

3. სამართლებრივი შეფასება:

ეთიკის კომისიის განმარტებით სასამართლო სისტემა თავისთავად წარმოადგენს ხელისუფლების ერთ-ერთ რგოლს, რომელიც თავისი ფუნქციებიდან გამომდინარე ექცევა საჯარო ინტერესების სფეროში და რომელსაც მისი საზოგადოებრივი და სახელმწიფოებრივი დატვირთვის გამო განსაკუთრებული თმენის ვალდებულება გააჩნია საზოგადოების წევრების და მათ შორის, ადვოკატების მიერ გამოთქმული მოსაზრებების მიმართ. საზოგადოებრივი აზრის შეზღუდვისთვის უნდა არსებობდეს მნიშვნელოვანი და არსებითი საფუძველი, რაც არ შეიძლება იყოს ცალკეული მოსამართლის გრძნობების შეურაცხყოფა. შეზღუდვას საფუძველად შეიძლება დაედოს სასამართლო სისტემის დისკრედიტაცია განზრახ არასწორი ცნობების გამოქვეყნებით. ადვოკატების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, როგორც მათივე განმარტებებიდან ირკვევა, მიმართული იყო არსებული სისტემის გაუმჯობესებისკენ და არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრისკენ. მათი მიზანი არ არის სასამართლო სისტემის დისკრედიტაცია და თუნდაც უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს მიაჩნდეს სხვაგვარად, ადვოკატების მიერ, მათი პრაქტიკის განზოგადების შედეგად გამოთქმული მოსაზრება და ვარაუდი არ შეიძლება საფუძველად დაედოს სასამართლოს დისკრედიტაციას, თუკი არ არსებობს შესაბამისი საზოგადოებრივი აზრი. სამი ადვოკატის მიერ გამოთქმული მოსაზრებით შეუძლებელია ჩამოყალიბდეს საზოგადოებრივი აზრი, თუკი სასამართლო სისტემასთან დაკავშირებული უფრო ფართო წრეები მიიჩნევენ, რომ მოსამართლეების კომპეტენცია და მათი მიუკერძოებლობა არ დგას ეჭვის ქვეშ.

¹ <https://gba.ge/pdf/5c5c2a0e5b09b.pdf/2317-12-06%20%2003.12.2006%20gamartleba.pdf?fbclid=IwAR1MJyq087nulvT7tPcheXrzXyUSxTv8GKfNRwdwskVlp0l4pBbiAGvSwn0>

ადამიანის უფლებათა შორის სიტყვის და აზრის თავისუფლება ერთ-ერთი უმთავრესი და წარუვალი უფლებაა. ამ უფლებების გამოყენება კი სახელმწიფო ხელისუფლების და მით უფრო - სასამართლო ხელისუფლების მხრიდან არ უნდა იყოს შეზღუდული, თუნდაც გამოთქმული სიტყვა ან აზრი გამაღიზიანებელი, დამამცირებელი და შეურაცხმყოფელი იყოს ხელისუფლების რომელიმე რგოლისათვის. შესაბამისად, დაუშვებელია ადვოკატის მიერ გამოთქმული მოსაზრება, თუკი იგი არ არღვევს ადვოკატთა ეთიკის კოდექსის კონკრეტულ დებულებებს, მიჩნეული იქნას დისციპლინური დევნის აღძვრის საფუძვლად.

ეთიკის კომისია იზიარებს და ხელმძღვანელობს „ძირითადი პრინციპებით ადვოკატთა როლის შესახებ“ 1 და მისი მე-16, 20, 23 მუხლებით. კერძოდ: „სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ ადვოკატებმა შეძლონ თავიანთი პროფესიული ფუნქციის შესრულება, დაშინების, დაბრკოლების, ღირსების შელახვისა და არასათანადო ჩარევის გარეშე.“ „ადვოკატები სხვა მოქალაქეების მსგავსად სარგებლობენ აზრის გამოხატვის, რწმენის, გაერთიანებისა და შეკრების თავისუფლებით. მათ უფლება აქვთ მონაწილეობა მიიღონ საზოგადოებრივ დისკუსიებში, რომლებიც, დაკავშირებულია იურიდიულ, მართლმსაჯულების განხორციელების, ადამიანის უფლებების ხელშეწყობის და დაცვის საკითხებთან.“

სასამართლო ხელისუფლება მიუხედავად ევროპის ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა კონვენციით დაცული მე-10 მუხლით განსაზღვრული უფლებისა, არ შეიძლება ფუნქციონირებდეს ვაკუუმში და „სასამართლოები ისევე, როგორც სხვა საჯარო დაწესებულებები, არ არიან დაცული კრიტიკისა და მონიტორინგისაგან“.

ამ შემთხვევაში კომისიამ ჩათვალა, რომ სამივე ადვოკატის განცხადებები, მიმართული იყო არა სასამართლოს დისკრედიტაციისკენ, არამედ სასამართლოს სისტემაში არსებული ვითარების გამოსწორებისაკენ.

4. დასკვნა:

ეთიკის კომისიამ მიიღო ადვოკატებისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრებაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილება.